

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA**

**URED ZA SPRJEČAVANJE
PRANJA NOVCA**

FINANCIJSKO – OBAVJEŠTAJNA JEDINICA

**SAŽETAK GODIŠNJEG
IZVJEŠĆA O RADU UREDA
ZA 2012. GODINU**

Zagreb, lipanj 2013

SADRŽAJ

UVOD	3
I. SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH.....	4
II. ULOGA UREDA KAO FINANCIJSKO – OBAVJEŠTAJNE JEDINICE.....	5
III. PREVENTIVNA ULOGA UREDA ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA.....	7
IV. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2012. GODINI.....	8
V. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA I NADZORNIH TIJELA TE TIJELA PROGONA U 2012. GODINI.....	11
VI. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA: MEĐUNARODNA RAZMJENA PODATAKA U 2012. GODINI.....	13
VII. PROJEKTI OSTVARENI U 2012. GODINI.....	14
VIII. PREGLED I VOĐENJE STATISTIKE SUSTAVA SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA.....	16
IX. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA.....	17
X. AKCIJSKI PLAN ZA BORBU PROTIV PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA	19
XI. SLUČAJEVI SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA DOSTAVLJENI OD STRANE UREDA NADLEŽNIM TIJELIMA.....	20
TIPOLOGIJE/TRENDOVI PRANJA NOVCA U RH.....	23
PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJE TERORIZMA.....	24
ZAKLJUČAK	24
PRILOZI (1-4)	

UVOD

Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 87/08, 25/12; dalje u tekstu: Zakon) propisuje da Ministarstvo financija podnosi Vladi RH izvješće o radu Ureda za sprječavanje pranja novca (dalje u tekstu: Ured) najmanje jednom godišnje.

Ured kao hrvatska financijsko – obavještajna jedinica sastavlja cjelovito godišnje Izvješće o svom radu u kojem prikazuje ključne pokazatelje: broj obavijesti o sumnjivim i gotovinskim transakcijama zaprimljenih od banaka i drugih obveznika, broj inicijativa sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma zaprimljenih od državnih tijela i stranih financijsko-obavještajnih jedinica, broj otvorenih predmeta sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, statističke podatke o međuinstitucionalnoj i međunarodnoj suradnji, broj slučajeva sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma dostavljenih od strane Ureda nadležnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama.

Zakon i međunarodni standardi određuju da sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma nije u nadležnosti samo jedne institucije nego je to sustav u kojem su zakonski definirane uloga Ureda kao financijsko-obavještajne jedinice, odnosno uloge drugih sudionika iz sustava sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma i njihova međusobna interakcija i suradnja.

Dakle, Ured je hrvatska financijsko-obavještajna jedinica, odnosno Ured je središnji nacionalni centar za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima informacija koje ukazuju na sumnju na pranje novca i/ili financiranje terorizma, a sve u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava RH za pranje novca i financiranja terorizma.

U ovome izvješću su navedene statistike kao ključni pokazatelji o radu Ureda, zatim su prikazane tipologije/trendovi pranja novca, kao i informacije vezane za druge aktivnosti Ureda.

Temeljem članka 56. stavak 3. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Ministarstvo financija podnosi Vladi RH Izvješće o radu Ureda za razdoblje od 01.01.2012. do 31.12.2012.godine¹

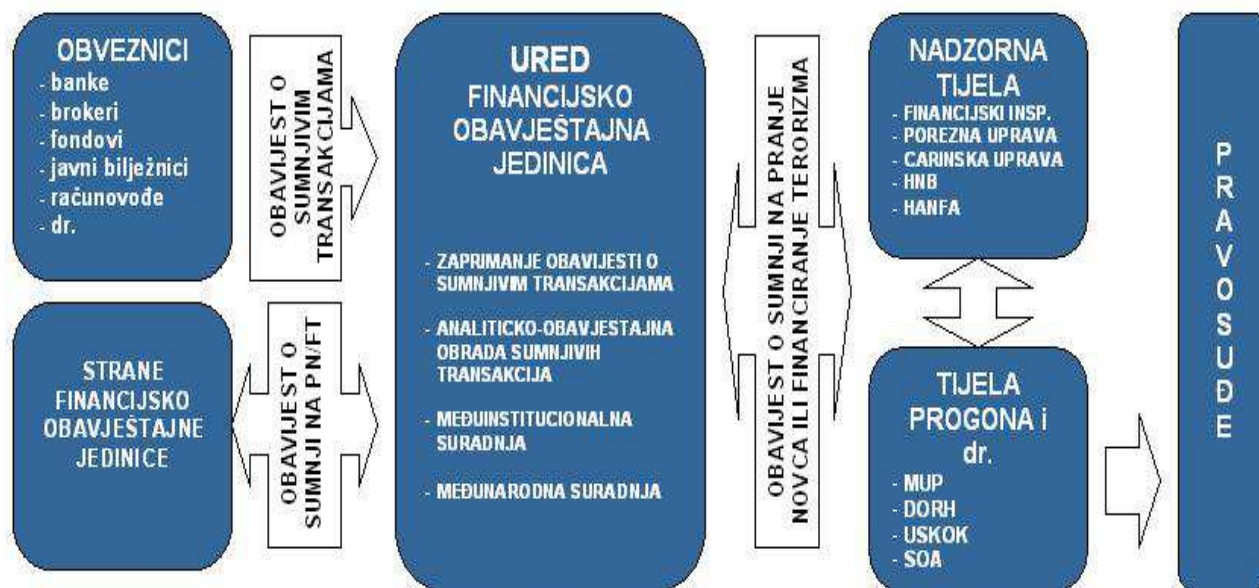
¹ Izvješće o radu Ureda za 2011. godinu Vlada RH prihvatila je dana 2. kolovoza 2012. godine Zaključkom pod brojem klasa 022-03/12-02/20, urbroj 5030120-12-2

I. SUSTAV SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U RH

Pranje novca predstavlja aktivnosti u bankovnom, novčarskom ili drugom poslovanju s ciljem da se prikrije pravi izvor novca, odnosno imovine ili prava priskrbljena novcem za koji se zna da je pribavljen na nezakonit način u zemlji ili inozemstvu.

Nadležna tijela iz sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma su: **tijela prevencije** (banke i drugi obveznici), Ured za sprječavanje pranja novca, **tijela nadzora** (HNB, HANFA, Porezna uprava, Carinska uprava, Financijski inspektorat), **tijela kaznenog progona** (policija, DORH i USKOK), te **pravosuđe** (sudovi).

Slika 1:

Ključni element preventivnog sustava je obveza banaka i drugih Zakonom određenih obveznika obavješćivati Ured o:

- sumnjivim (gotovinskim i negotovinskim) transakcijama kada banke i drugi obveznici utvrde sumnju na pranje novca i financiranje terorizma bez obzira na visinu transakcije (**režim sumnjivih transakcija**) (čl. 42. Zakona),

Ured kao središnje nacionalno tijelo za prikupljanje, analizu i dostavljanje nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pn/ft je dio preventivnog sustava, odnosno posredničko tijelo, s jedne strane, između financijskog i nefinancijskog sektora (banaka i dr.), koji Uredu prijavljuju sumnjive transakcije i tijela progona (policije i odvjetništva), te sudova, s druge strane, kako je prikazano na Slici 1.

Dakle, Ured je samo jedna karika u lancu u sustavu suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma koja tek u interaktivnoj suradnji s drugim nadležnim tijelima (DORH, USKOK, MUP, SOA, HNB, HANFA i nadzornim službama Ministarstva financija) i stranim financijsko-obavještajnim jedinicama može u potpunosti dati svoj puni doprinos u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava RH za pranje novca i financiranje terorizma.

II. ULOGA UREDA KAO FINACIJSKO-OBAVJEŠTAJNE JEDINICE

Ured obavlja zadaće određene Zakonom i djeluje sukladno međunarodnim standardima u cilju sprječavanja korištenja financijskog sustava Republike Hrvatske za pranje novca i financiranje terorizma.

Ured je dio sustava prevencije kojem je primarna zadaća da zajedno s drugim tijelima prevencije (bankama i drugim obveznicima), nadzornim službama Ministarstva financija (Financijski inspektorat, Porezna uprava i Carinska uprava), te Hrvatskom narodnom bankom i Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga spriječi korištenje financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma.

Ured je sukladno Zakonu i međunarodnim standardima neovisna središnja nacionalna jedinica koja obavlja sljedeće zadaće:

- zaprima od banaka i drugih obveznika podatke o transakcijama koje su povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma,
- pohranjuje podatke o transakcijama u baze Ureda,
- analitičko obavještajno obrađuje, analizira i procjenjuje dostavljene podatke i informacije o sumnjivim transakcijama,
- obavještava nadležna tijela o slučajevima sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma, radi poduzimanja radnji i mjera iz njihove nadležnosti, te radi iniciranja od strane nadležnih tijela postupaka za kazneno djelo pranja novca ili financiranje terorizma, a u cilju utvrđivanja pravog izvora novca ili imovine za koje postoji sumnja da su nezakonito pribavljeni u zemlji ili inozemstvu.

2.1. Model (tip) ustrojstva ureda kao financijsko-obavještajne jedinice

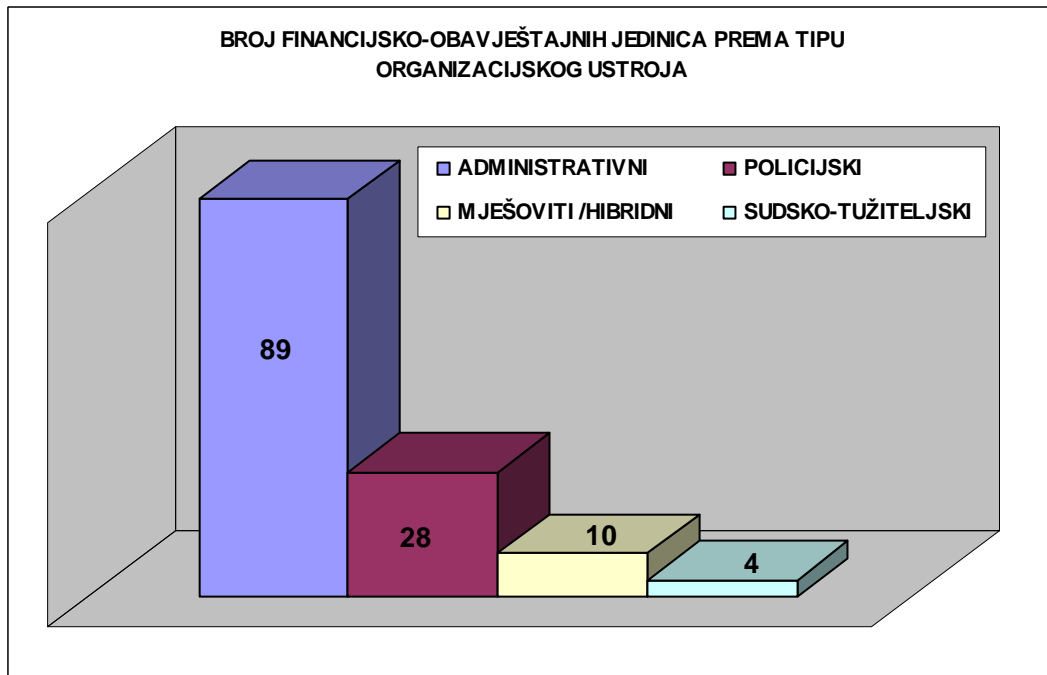
Ured, kao hrvatska financijsko-obavještajna jedinica (Financial Intelligence Unit – FIU) administrativnog tipa, je ustrojstvena jedinica u sastavu Ministarstva financija koja obavlja zadaće u cilju sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, te druge zadaće određene Zakonom.

2.1.2. Financijsko-obavještajne jedinice prema modelu (tipu) ustrojstvene lokacije

Republika Hrvatska je prihvatila administrativni tip (model) osnivanja Ureda u sastavu Ministarstva financija. Uredi za sprječavanje pranja novca administrativnog tipa kao financijsko-obavještajne jedinice su uvijek dio strukture nekog ministarstva ili uprave koja ne pripada policijskim ili sudskim tijelima. Naime, po statistici EGMONT GROUP-e (svjetsko udruženje 131 financijsko-obavještajne jedinice), od 131 države u svijetu, članica EGMONT GROUP-e, u **89 država uredi za sprječavanje pranja novca kao financijsko-obavještajne jedinice su administrativnog tipa i ustrojeni su izvan policijskih i sudskih struktura**. Najčešća lokacija financijsko-obavještajnih jedinica administrativnog tipa, kao što je i hrvatski Ured, je u sastavu ministarstva financija i središnjih nacionalnih banaka ili su financijsko-obavještajne jedinice ustrojene kao posebne agencije, nezavisne od bilo kojeg ministarstva (vidjeti Grafikon 1.)

BROJ FINANCIJSKO-OBAVJEŠTAJNIH JEDINICA PREMA TIPU (MODELU) USTROJSTVENE LOKACIJE

Grafikon 1.

Međunarodni monetarni fond je potvrdio da RH ima dobar model ustroja Ureda u sastavu Ministarstva financija, te je ocijenio da je i dalje potrebno očuvati autonomiju i administrativnu prirodu Ureda u sastavu Ministarstva financija.

III. PREVENTIVNA ULOGA UREDA ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

3.1. Analitičko-obavještajni rad Ureda

Sukladno međunarodnim standardima hrvatski Ured je analitička služba i središnje tijelo prevencije koje kao financijsko-obavještajna jedinica primarno ima zadaću:

- analitičko-obavještajno obrađivati sumnjive transakcije, koje je Ured zaprimio od banaka i drugih obveznika, te nakon što ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, Ured slučajeve, u pisanom obliku, dostavlja na daljnje postupanje i procesuiranje nadležnim državnim tijelima: poglavito Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske i/ili MUP-u te nadzornim službama Ministarstva financija i inozemnim uredima (**čl. 59. i čl. 65. Zakona**);

Ured je ovlašten započeti analitičku obradu transakcija nakon što mu:

- **banke ili drugi obveznici u pogledu određene transakcije ili osobe dostave obrazložene razloge za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma,**
- **strane financijsko - obavještajne jedinice (strani uredi) dostave pisanu zamolbu ili obavijest o sumnjivim transakcijama ili sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma.**

Iznimno, Ured je ovlašten započeti analitičku obradu sumnjivih transakcija nakon što mu državna tijela, sudovi, pravne osobe s javnim ovlastima i drugi subjekti, dostave pisani prijedlog u kojem su navedene aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, a koje aktivnosti su utvrđene prilikom obavljanja poslova iz djelokruga rada tih tijela.

3.2. Zaštita informacija: međunarodni standardi o zaštiti i čuvanju podataka

Ured kao financijsko obavještajna jedinica u svom postupanju pribavlja bankovne, osobne i obavještajne podatke iz zemlje i inozemstva. Ti podaci se označavaju kao klasificirani podaci za koje je utvrđen i odgovarajući stupanj tajnosti. S obzirom na karakter tajnosti tih podataka, postupci koje provodi Ured temeljem Zakona, su tajni (čl. 75. Zakona).

Ured nije ovlašten iznositi u javnost informacije, podatke i dokumentaciju u svezi s konkretnim slučajevima na kojima radi ili koje dostavlja na daljnje postupanje drugim nadležnim tijelima u RH ili stranim financijsko obavještajnim jedinicama.

Ured je sukladno Zakonu i međunarodnim standardima obavezan osigurati zaštitu osobnih i drugih financijsko-obavještajnih podataka koji su predmet analitičko obavještajnog rada Ureda.

3.3. Unutarnji integritet Ureda

U cilju zaštite službenih podataka i procesa postupanja Ureda te jačanja etičke odgovornosti službenika i zaštite institucionalnog integriteta Ureda, od strane Ureda za sprječavanja pranja novca, putem Ureda vijeća za nacionalnu sigurnost, iniciran je i proveden postupak sigurnosne provjere za pristup klasificiranim podacima i certificiranja rukovodnih službenika Ureda s najvišom sigurnosnom razinom.

3.4. Pokazatelji o radu Ureda

Rezultati rada Ureda verificiraju se putem ključnih pokazatelja o radu Ureda: broju otvorenih predmeta, broju blokada sumnjivih transakcija i broju slučajeva predanih nadležnim tijelima na daljnje postupanje, usporedbe ključnih pokazatelja sa istovrsnim ključnim pokazateljima o radu stranih financijsko-obavještajnih jedinica, te procjene rada Ureda od strane relevantnih međunarodnih institucija (Moneyval-a i dr.).

IV. KLJUČNI POKAZATELJI O RADU UREDA U 2012. GODINI

4.1. Obavješćivanje Ureda o sumnjivim transakcijama i osobama

Banke i drugi obveznici iz čl.4. Zakona su dužni o transakciji za koju znaju ili sumnjaju da je povezana s pranjem novca ili s financiranjem terorizma bez odgode, po mogućnosti prije izvršenja transakcije, obavijestiti Ured i u obavijesti navesti razloge za sumnju na pranje novca odnosno financiranje terorizma (čl. 42. Zakona). Nadležna državna tijela, te strani uredi (financijsko-obavještajne jedinice drugih država), također mogu obavijestiti Ured o sumnji na pranje novca i financiranje terorizma (čl.64. i čl. 67. Zakona), kako je prikazano u Tablici 1.

Tablica 1. Broj zaprimljenih obavijesti o sumnjivim transakcijama u 2012. godini

ZAPRIMLJENE OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA		
1. KREDITNE INSTITUCIJE	Pranje novca	Financiranje terorizma
BANKE	303	4
KREDITNE INSTITUCIJE UKUPNO	303	4
2. TRŽIŠTE KAPITALA	PN	FT
DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE OBVEZNIM MIROVINSKIM FONDOVIMA	2	
DRUŠTVA ZA POSLOVANJE FINACIJSKIM INSTRUMENTIMA	1	
DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE INVESTICIJSKIM FONDOVIMA	1	
TRŽIŠTE KAPITALA UKUPNO UKUPNO	4	
3.DRUGI PRUŽATELJI FINACIJSKIH USLUGA	PN	FT
HRVATSKA POŠTA	47	1
LEASING DRUŠTVA	10	
MJENJAČI	2	
FINA	1	
IGRE NA SREĆU		
DRUGI PRUŽATELJI FINACIJSKIH USLUGA UKUPNO	60	1
4. NEFINACIJSKI SEKTOR: PROFESIONALNE DJELATNOSTI	PN	FT
JAVNI BILJEŽNICI	22	
ODVJETNICI	2	
RAČUNOVOĐE	1	
NEFINACIJSKI SEKTOR UKUPNO	25	
OBVEZNICI UKUPNO	392	5
5. DRŽAVNA TIJELA	PN	FT
MUP	72	3
USKOK	11	
POREZNA UPRAVA	8	
SIGURNOSNO OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	6	
NADLEŽNA DRŽAVNA ODVJETNIŠTVA	4	
CARINSKA UPRAVA***	4	
FINACIJSKI INSPEKTORAT	2	
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	2	
FINACIJSKA POLICIJA	1	
MINISTARSTVO FINACIJA	1	
HANFA	1	
DRUGA JAVNA TIJELA	1	
DRŽAVNA TIJELA UKUPNO	113	3
6. STRANI UREDI (FINACIJSKO OBAVJEŠTAJNE JEDINICE DRUGIH DRŽAVA)	58	1
UKUPNO STRANI UREDI	58	1
UKUPNO (1+2+3+4+5)	563	9
SVEUKUPNO		572

Iz Tablice 1. razvidno je da je u tijeku 2012. godine Ured ukupno zaprimio 572 obavijesti o sumnjivim transakcijama, a od toga: obveznici iz čl. 4. Zakona su Uredu prijavili ukupno 397 transakcija sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma. Sukladno međuinstitucionalnoj suradnji Ured je od drugih nadležnih tijela zaprimio ukupno 116 prijedloga za analitičku obradu sumnjivih transakcija. Od stranih financijsko-obavještajnih jedinica Ured je zaprimio 59 obavijesti sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma.

4.2. Ključni pokazatelji o analitičko-obavještajnom radu Ureda u 2012. godini

Nakon analitičke obrade sumnjivih transakcija, u okviru otvorenih predmeta, Ured je u 132 slučaja ocijenio da postoji određena sumnja na pranje novca (131 slučaj) i sumnja na financiranje terorizma (1 slučaj) te o istome obavijestio nadležna državna tijela i strane urede. U okviru otvorenih predmeta Ured je analizirao ukupno 3172 transakcije povezane sa 1106 fizičkih i pravnih osoba kao sudionicima u transakcijama, kako je prikazano u Tablici 2.

Tablica 2.

KLJUČNI POKAZATELJI O ANALITIČKO-OBAVJEŠTAJNOM RADU UREDA	2012
BROJ OTVORENIH PREDMETA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA I FINANCIRANJE TERORIZMA	340
BROJ SLUČAJEVA DOSTAVLJENIH NADLEŽNIM TIJELIMA I STRANIM UREDIMA NA DALJNJE POSTUPANJE I PROCESUIRANJE	132
BROJ DOSTAVLJENIH SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA	131
BROJ DOSTAVLJENIH SLUČAJEVA SA SUMNJOM NA FINANCIRANJE TERORIZMA	1
BROJ ANALIZIRANIH TRANSAKCIJA U SLUČAJEVIMA DOSTAVLJENIM NADLEŽNIM TIJELIMA	3172
BROJ SUDIONIKA FIZIČKIH I PRAVNIH OSOBA U SLUČAJEVIMA DOSTAVLJENIM NADLEŽNIM TIJELIMA	1106
BROJ IZDANIH NALOGA OBVEZNICIMA ZA PRIVREMENO ZAUSTAVLJANJE IZVRŠENJA SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ZA 72 SATA	6
UKUPNA VRIJEDNOST SUMNJIVIH TRANSAKCIJA ČIJE JE OBAVLJANJE PRIVREMENO ODGOĐENO PO NALOGU UREDA	12.669.003,00 HRK
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA ZA STALNO PRAĆENJE FINACIJSKOG POSLOVANJA STRANKE	5
SPRJEČAVANJE FINACIIRANJA TERORIZMA: U FINACIJSKOM SUSTAVU RH U 2012. G. PROVJERENE SU: 120 FIZIČKIH I 32 PRAVNE OSOBE ODNOSNO ENTITETA	

4.3. Broj slučajeva sa sumnjom na pn/ft koji su dostavljeni nadležnim tijelima u 2012. godini

Kada Ured na temelju analitičke obrade podataka, informacija i dokumentacije koje prikupi u skladu sa Zakonom ocijeni da u vezi s transakcijom ili određenom osobom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma u zemlji ili inozemstvu, o tome u pisanom obliku, sa svom potrebnom dokumentacijom, obavještava nadležna državna tijela ili strane financijsko-obavještajne jedinice sukladno odredbama članka 65. Zakona (kako je prikazano u Tablici 3.).

Tablica 3.

OSNOVNI PRIMATELJI PROSLIJEĐENIH ANALITIČKIH IZVJEŠTAJA U 2012. GODINI		
PRIMATELJ*	PRANJE NOVCA	FIN. TERORIZMA
POLICIJA	117	
NADLEŽNA DRŽAVNA ODVJETNIŠTVA	35	
USKOK	21	
POREZNA UPRAVA	17	
FINACIJSKI INSPEKTORAT	12	
SIGURNOSNO OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	2	1
HANFA	1	
DRŽAVNA TIJELA UKUPNO	205	1
UREDI DRUGIH DRŽAVA (FIU)		
ČLANICE EU	4	
OSTALI FIU		
UREDI DRUGIH DRŽAVA (FIU) UKUPNO	4	
UKUPNO	209	1
UKUPNO	210	

U okviru 132 slučaja dostavljena nadležnim tijelima na daljnje postupanje (vidjeti Tablicu 2.) Ured je nadležnim tijelima dostavio ukupno 210 izvješća o analitičko-obavještajnoj obradi sumnjivih transakcija i osoba, od kojih 209 izvješća se odnosi na sumnju na pranje novca, a 1 izvješće na sumnju na financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 3.

Slučajevi koje je Ured proslijedio nadležnim državnim tijelima i stranim uredima sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, predmet su daljnjih postupaka tijela nadzora i tijela kaznenog progona (provođenje financijskih istraga, kriminalističkih obrada i kaznenog postupka) u cilju utvrđivanja nezakonitog karaktera sredstava analiziranih u sumnjivim transakcijama. Tek se donošenjem pravomoćne sudske presude za kazneno djelo pranja novca potvrđuje nezakonitost sredstava i ista trajno oduzimaju.

4.4. Analitičko-obavještajni rad Ureda: primjena specifičnih mjera

4.4.1. Nalog banci za privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije

Nakon što banka prijavi sumnjivu transakciju prije njenog izvršenja, i ako je potrebno poduzeti hitne radnje da bi se provjerili podaci o sumnjivoj transakciji ili osobi ili ako Ured ocijeni da postoje razlozi za sumnju da je transakcija ili osoba povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, **Ured može pisanim nalogom obvezniku (banci i dr.) naložiti privremeno zaustavljanje izvršenja sumnjive transakcije najviše za 72 sata (kako je prikazano u Tablici 4.). Ured je dužan o tome odmah obavijestiti nadležno državno odvjetništvo RH (čl. 60 Zakona).**

Tablica 4.

NALOZI ZA PRIVREMENO ZAUSTAVLJANJE IZVRŠENJA SUMNJIVE TRANSAKCIJE	2012	2004-2011
BROJ IZDANIH NALOGA BANKAMA	6	24
BROJ FIZIČKIH/PRAVNIH OSOBA U NALOZIMA	3	25
BROJ BANAKA U NALOZIMA	3	16
BROJ RAČUNA U NALOZIMA	6	53
VRIJEDNOST U HRK	12.669.003,00	61.420.388,00

4.4.2. Nalog banci za stalno praćenje financijskog poslovanja stranke

Tijekom analitičke obrade Ured može naložiti obvezniku (banci i dr.), (kako je prikazano u Tablici 5.), stalno praćenje financijskog poslovanja stranke u vezi s kojom postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma. Banka redovito obavještava Ured o transakcijama ili poslovima koje kod obveznika izvrše ili imaju namjeru izvršiti navedene osobe. Provođenje mjera može trajati najviše tri mjeseca, a u opravdanim slučajevima trajanje mjera može se produljiti svaki puta za još jedan mjesec, s time što provođenje mjera ukupno može trajati najdulje šest mjeseci (čl. 62 Zakona).

Tablica 5.

NALOZI ZA PRAĆENJE FINACIJSKOG POSLOVANJA STRANAKA	2012.
BROJ IZDANIH NALOGA	5
BROJ OSOBA U NALOZIMA	25
BROJ BANAKA U NALOZIMA	5

V. MEĐUINSTITUCIONALNA SURADNJA UREDA I NADZORNIH TIJELA TE TIJELA KAZNENOG PROGONA U 2012. GODINI

Kada prilikom obavljanja poslova iz svoga djelokruga rada nadležna tijela (DORH, USKOK, MUP, SOA i sudovi), kao i nadzorna tijela (HNB, HANFA, Financijski inspektorat, Porezna uprava, Carinska uprava i Financijska policija), te druga državna tijela utvrde sumnju na aktivnosti koje jesu ili bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma, dužni su o tome bez odgode u pisanom obliku obavijestiti Ured sukladno čl. 58. i 64. Zakona.

Sukladno tomu, Ured i na inicijativu drugih tijela započinje analitičku obradu sumnjivih transakcija i aktivnosti vezanih za analizu financijskog aspekta najtežih kaznenih djela, a kao rezultat suradnje, u 2012. god. Ured je otvorio (kako je prikazano u Tablici 6.), ukupno 112 predmeta u suradnji sa:

Tablica 6.

OBAVJEŠĆIVANJE UREDA O SUMNJI NA PN/FT	BROJ OTVORENIH PREDMETA U 2012
MUP	75
USKOK	11
POREZNA UPRAVA	8
SIGURNOSNO-OBAVJEŠTAJNA AGENCIJA	6
ŽUPAN. I OPĆIN. DORH	4
FINANCIJSKI INSPEKTORAT	2
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA	2
FINANCIJSKA POLICIJA	1
MINISTARSTVO FINANCIJA	1
HANFA	1
DRUGA JAVNA TIJELA	1
UKUPNO	112

U svezi naprijed otvorenih predmeta, a u okviru međuinstitucionalne suradnje, Ured je analitički obrađivao sumnjive transakcije vezane za: slučajeve sumnjivih transakcija osoba za koje se sumnja da su članovi kriminalnih skupina u RH i inozemstvu, slučajeve sumnjivih transakcija po računima stranih državljana koji preko tvrtki koje su osnovali u RH kupuju nekretnine na području RH, te slučajeve u svezi korupcije (uključujući korupciju na visokoj razini), slučajeve pranja novca proizašlog iz organizirane nezakonite trgovine opojnim drogama, te slučajeve sumnjivih transakcija vezanih za poslovanje hrvatskih tvrtki s tvrtkama iz off shore financijskih centara, kao i slučajeve pranja novca proizašlog iz utaje poreza i kompjuterskog kriminaliteta.

Dakle, u navedenom razdoblju, Ured je od ukupno 340 otvorenih predmeta sa sumnjim na pranje novca i financiranje terorizma, 112 predmeta otvorio na inicijativu drugih nadležnih tijela (nadzornih tijela, tijela kaznenog progona i dr.), a što potvrđuje veoma dobru interaktivnu međuinstitucionalnu suradnju Ureda i drugih nadležnih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma, a posredno to znači i dobru suradnju u borbi protiv korupcije.

5.1. Slučajevi koruptivnog karaktera povezani s pranjem novca u 2012. godini

Polazeći od ključnih pokazatelja o radu Ureda kroz aktivnosti koje su primarno usmjerene na sprječavanje i otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, a posredno i na sprječavanje i otkrivanje korupcije, prikazuju se aktivnosti postupanja Ureda u provođenju analitičkih obrada sumnjivih transakcija uključujući i obrade koje uz sumnjive transakcije povezuju i sumnju u kaznena djela koruptivne naravi iz kataloga USKOK-a i linije rada gospodarskog kriminaliteta MUP-a.

Dakle, Ured kontinuirano međuinstitucionalno surađuje i sudjeluje, unutar svojih zakonskih ovlasti, u većem broju predmeta DORH-a, USKOK-a i policijskih izvida koruptivnih kriminalnih aktivnosti vezanih za zlouporabu javnih ovlasti radi ostvarivanja privatnih probitaka. Ured može potvrditi svoj rad na većini slučajeva organiziranog kriminaliteta i korupcije i drugih teških oblika kaznenih djela vezanih za pranje novca o kojima su ranije druga nadležna državna tijela izvijestila medije i javnost.

U izvještajnom razdoblju Ured je 12 slučajeva sa sumnjom na pranje novca povezana sa koruptivnim kaznenim djelima dostavio nadležnim tijelima na daljnje postupanje. U okviru ovih slučajeva Ured je analitički obradio 218 transakcija vezanih za ukupno 114 osoba (102 fizičke i 12 pravnih osoba). Ukupna vrijednost analiziranih transakcija sa sumnjom na koruptivne radnje povezane s pranjem novca iznosi preko 47,7 milijuna kuna.

5.2. Suzbijanje financiranja terorizma u 2012. godini

U 2012. godini Ured je u jednom slučaju analitički-obavještajno obradio transakcije sa sumnjom na financiranje terorizma i o istome obavijestio nadležna državna tijela.

U navedenom razdoblju Ured je zaprimio ukupno 51 izmjenu i dopunu lista UN-a koje se odnose na Al Qaidu i Talibane (Rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1988 i 1989). Glede navedenih lista, odnosno ukupno 120 fizičkih i 32 pravne osobe odnosno entiteta navedena na istima, Ured je izvršio provjere u svojim bazama podataka i putem bankarskog sustava za navedene fizičke osobe i entitete.

O rezultatima provjera Ured je u obavijestio nadležna tijela – Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Stalnu koordinacijsku skupinu za praćenje provedbe međunarodnih mjera ograničavanja, Međuresorsku radnu skupinu za suzbijanje terorizma, Državno odvjetništvo RH, te po potrebi (ukoliko su u bankarskom sustavu RH evidentirane osobe sa liste ili osobe čiji identifikacijski podaci se djelomično podudaraju sa identifikacijskim podacima osoba sa liste) Sigurnosno – obavještajnu agenciju.

VI. MEĐUNARODNA SURADNJA UREDA: MEĐUNARODNA RAZMJENA PODATAKA U 2012. GODINI

Međunarodna suradnja Ureda, odnosi se na suradnju između Ureda i stranih financijsko-obavještajnih jedinica vezano za razmjenu relevantnih podataka, informacija i dokumentacije na zamolbu Ureda stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, na zamolbu strane financijsko-obavještajne jedinice Uredu te na vlastitu inicijativu (spontano) stranoj financijsko-obavještajnoj jedinici, a u svrhu sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma (čl. 67 Zakona)

- Ured je tijekom 2012. godine poslao 238 upita u 57 država u svrhu pribavljanja podataka iz inozemstva potrebnih za otkrivanje pranja novca i financiranja terorizma, a zaprimio 77 upita iz 33 države, također u svrhu razmjene podataka vezanih za otkrivanje pranja novca i financiranje terorizma, kako je prikazano u Tablici 7.

Dana 04. - 05. listopada 2012. u R. Makedoniji, (Veles) održana je Šesta regionalna konferencija šefova financijsko-obavještajnih jedinica na kojoj su sudjelovali predstavnici Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Republike Makedonije, Republike Slovenije i Republike Srbije. Domaćin Šeste regionalne konferencije bio je Ured za sprječavanje pranja novca Republike Makedonije.

Tablica 7.

2012.	BROJ ZAMOLBI	DRŽAVE
ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM UREDIMA	238	57
ZAMOLBE STRANIH UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	77	33

(vidjeti Prilog br. 1)

VII. PROJEKTI OSTVARENI U 2012. GODINI

U cilju učinkovite provedbe Zakona i radi primjene međunarodnih standarda u području prevencije pranja novca i financiranja terorizma Ured je tijekom 2012. godine ostvario slijedeće projekte:

7.1. Projekt Ured-MMF: jačanje funkcija stratezijskih analiza

Provedena je zadnja faza tehničke pomoći od strane Međunarodnog monetarnog fonda u svezi jačanja funkcije stratezijskih analiza zaprimljenih transakcija od strane banaka i drugih obveznika, a koja pomoć je rezultirala izradom i distribucijom određenih stratezijskih izvješća i to Tipologije pranja novca (primjeri iz tuzemne i inozemne prakse) kao i Tipologije financiranja terorizma koje su dostavljene svim nadležnim državnim tijelima i obveznicima primjene Zakona (banke i drugi obveznici).

7.1.1. Ključni tipovi izvješća (proizvoda) stratezijskih analiza

U 2012. godini sastavljena su četiri ključna tipa izvješća (proizvoda) stratezijskih analiza, kako je prikazano u Tablici 8.

Tablica 8

KLJUČNI PROIZVOD	PLANIRANI ROKOVI IZRADE (tromjesječja)				CILJANI KORISNICI	MEHANIZMI DOSTAVE
	I.	II.	III.	IV.		
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA					Ured	Pisano izvješće
					Zakonski obveznici, nadzorna tijela, tijela progona	Prilagođena verzija izvješća putem edukacija u prezentacijskom obliku
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TRANSAKCIJAMA					Ured	Pisano izvješće
					Zakonski obveznici, nadzorna tijela, tijela progona	Prilagođena verzija izvješća putem edukacija u prezentacijskom obliku
Periodično izvješće o gotovinskim transakcijama temeljem kriterija učestalosti					Ured – Odjel za sumnjive transakcije	Pisano izvješće
Tjedna/Mjesečna izvješća o gotovinskim transakcijama					Ured – Odjel za sumnjive transakcije	Pisano izvješće
POVRATNA INFORMACIJA O ZAPRIMLJENIM I ANALIZIRANIM OBAVIJESTIMA O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA					Svi zakonski obveznici koji su Ured obavijestili o sumnjivoj transakciji tijekom prethodne godine	Pisano izvješće
TIPOLOGIJE PN/FT					Ured	Pisano izvješće
					Zakonski obveznici, nadzorna tijela, tijela progona	

7.2. Projekt Ured-MUP: on-line razmjena podataka

Sukladno Zakonu i međunarodnim standardima ostvaren je izravni pristup Ureda određenim evidencijama podataka Ministarstva unutarnjih poslova putem sigurnog sustava komunikacije za prijenos podataka, kao i izravni pristup MUP-a određenim evidencijama podataka Ureda, čime je unaprjeđena međusobna agencijska suradnja u području otkrivanja i suzbijanja kaznenih djela korupcije i organiziranog kriminala i s time povezanih kaznenih djela pranja novca i financiranja terorizma (članak 58. stavak 3 Zakona).

7.3. Godišnja konferencija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma

Od 23. do 24. siječnja 2012. održana je Godišnja konferencija o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma.

Na konferenciji su sudjelovali predstavnici banka i drugih obveznika (ovlaštene osobe) iz financijskog i nefinancijskog sektora (ukupno oko 150 ovlaštenih osoba), predstavnici nadzornih tijela (Financijski inspektorat, HNB, HANFA, Porezna uprava), predstavnici policije, državnog odvjetništva i Ureda.

Predstavnici Ureda su zajedno sa predstavnicima policije i državnog odvjetništva, opisujući svaki svoje postupanje, napravili po fazama nadležnosti prezentaciju konkretnog slučaja koji je završio osuđujućom presudom za pranje novca.

Godišnja konferencija je prepoznata kao uspješan način edukacije svih sudionika sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u Republici Hrvatskoj, te je planirano da se ista nastavi redovito održavati svake godine (sljedeća je planirana u travnju 2013.) u cilju jačanja sustava i podizanja razine svijesti kod svih sudionika sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma.

VIII. PREGLED I VOĐENJE STATISTIKE SUSTAVA SPRJEČAVANJA PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

Sukladno međunarodnim standardima i Zakonu, a zbog procjene djelotvornosti cjelovitog sustava u suzbijanju pranja novca i financiranja terorizma u RH, nadležni sudovi i DORH moraju voditi sveobuhvatnu statistiku i Uredu dostavljati podatke o postupcima za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma (**čl. 33. Treće Direktive 2005/60/EZ i čl. 82. Zakona**).

Tablica 9.

PODACI O IZVORU INICIJALNIH PREDMETA			STATISTIKA UREDA				STATISTIKA PRAVOSUĐA					
2012	OBAVIJESTI O SUMNJIVIM TRANSAKCIJAMA		ANALITIČKE OBRADE		PROSLIJEĐENI SLUČAJEVI		ISTRAGE		OPTUŽNICE		PRESUDE	
	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT	PN	FT
OBVEZNICI	392	5	167	2	131	1	0	0	10	0	9	0
DRŽAVNA TIJELA	113	3	109	3								
STRANI UREDI	58	1	58	1								
UKUPNO	563	9	334	6								
UKUPNO	572		340		132		0		10		9	

U Tablici 9. prikazani su statistički podaci Ureda: broj obavijesti o sumnjivim transakcijama dostavljeni Uredu od strane banaka i drugih obaveznika, broj obavijesti o sumnjivim aktivnostima i transakcijama dostavljeni Uredu od strane nadležnih tijela i stranih ureda, broj otvorenih predmeta sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma te broj prosljeđenih slučajeva nadležnim tijelima sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma.

Nadalje u Tablici 9 prikazani su i statistički podatci o postupcima i fazama sudskih postupaka za kazneno djelo pranja novca koje su nadležni sudovi i DORH dostavili Uredu za 2012. godinu: podignuto je 10 optužnica i doneseno 9 presuda za kazneno djelo pranja novca.

U naprijed navedenim sudskim postupcima Ured je u većini slučajeva bio inicijator dostave nadležnim tijelima slučajeva sa sumnjom na pranje novca i financiranje terorizma, a na temelju podataka iz svojih baza koje je zaprimio od banaka i drugih obaveznika, ili je putem interaktivne međuinstitucionalne suradnje sudjelovao kao potpora tijelima progona ili potpora nadzornim službama Ministarstva financija.

Ured je dio preventivnog sustava i predstavlja samo jednu kariku u sustavu, dok se djelotvornost cijelog sustava suzbijanja pranja novca uglavnom mjeri presudama za pranje novca i oduzimanjem nezakonitih sredstava.

Iz dostavljenih podataka Uredu od strane DORH-a i nadležnih sudova o postupcima i fazama za kaznena djela pranja novca i financiranja terorizma vidljivo je da neki postupci za pranje novca, inicirani i dostavljeni od strane Ureda nadležnim tijelima, još prije nekoliko godina, tek sada se nalaze u fazama istraga i podizanja optužnica, što opet ukazuje na složenost dokazivanja u tim postupcima i na potrebno vrijeme za postupanja od strane drugih nadležnih tijela (nadzornih službi i tijela progona), ali također ukazuje i na dugotrajnost u vođenju predistražnih i sudskih postupaka.

Važno je napomenuti da Ured ne može utjecati na brzinu postupanja od strane drugih nadzornih tijela i tijela progona i sudova, odnosno ne može utjecati na broj okončanih izvida i financijskih istraga, pokrenutih sudskih istraga, podignutih optužnica ili donesenih presuda za kazneno djelo pranja novca, a po predmetima iniciranim od strane Ureda, jer su za te postupke nadležna druga tijela iz sustava suzbijanja pranja novca.

IX. OCJENA RADA UREDA OD STRANE MEĐUNARODNIH INSTITUCIJA (MONEYVAL)

Rad Ureda, kao i rad drugih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH je pod kontinuiranim i periodičnim procjenama od strane licenciranih međunarodnih eksperata Vijeća Europe, Odbora stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma (MONEYVAL): u četiri navrata (1999., 2002., 2006. i 2012. godine), kao i stručnjaka Međunarodnog monetarnog fonda, Grupe za financijsku akciju (FATF), Svjetske banke, GRECO (Grupa država protiv korupcije), Europske komisije.

9.1. Četvrti krug evaluacije Republike Hrvatske u odnosu na provedbu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma od strane Odbora Vijeća Europe MONEYVAL - preliminarna ocjena MONEYVAL-a o radu Ureda

U vremenskom razdoblju od 19. do 23. studenog 2013. održan je 4. krug evaluacije Republike Hrvatske od strane Odbora MONEYVAL. U svojim preliminarnim nalazima, evaluatori Odbora MONEYVAL su između ostalog konstatirali sljedeće:

„Zaposlenici Ureda su profesionalni, dobro obučeni, motivirani i redovito educirani putem unutarnjih i vanjskih oblika edukacije. Ured ima izravan pristup različitim bazama tijela za provedbu zakona te drugim javno dostupnim bazama podataka. Ovo omogućava Uredu da brzo i učinkovito djeluje u provedbi svojih analitičkih funkcija. Ured je aktivan u izgradnji odnosa s obveznicima i u povećanju njihove razine svijesti kroz edukacije i publikacije. Učinkovitost Ureda je povećana u odnosu na situaciju prezentiranu tijekom trećeg kruga evaluacije. Nadalje, evaluatori su konstatirali da je Republika Hrvatska poduzela značajne korake kako bi otklonila nedostatke identificirane u 3. krugu evaluacije.“(vidjeti Prilog br.2)

Naprijed navedeni ključni nalazi potvrđuju, da Ured kao hrvatska financijsko obavještajna jedinica i dalje nastavlja uspješno obavljati svoje zadaće u odnosu na zaključke MONEYVAL iz 3. kruga evaluacije (2008. god.).

9.2. Treći krug evaluacije mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u RH: ocjene MONEYVAL-a o radu Ureda:

Da Ured uspješno obavlja svoje zadaće potvrđuju i međunarodni procjenitelji kao i ključni pokazatelji o radu Ureda. Odbor Vijeća Europe (MONEYVAL), u svojem izvješću Trećeg kruga evaluacije mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma u RH iz 2008.g. zaključuje da:

- **Ured na učinkovit način obavlja svoje osnovne dužnosti usmjeravanjem, koordinacijom i ocjenom sustava prijavljivanja te analizom primljenih prijava;**
- **u velikoj mjeri usklađen sustav, kada se radi o provođenju mjera sprječavanja i otkrivanja pranja novca od strane Ureda koji je potpuno operativan i funkcionalan u svom radu;**
- **Državni odvjetnici i pripadnici policije s kojima su se ocjenjivači sastali rekli su da su općenito zadovoljni radom Ureda te da su prijave koje primaju dobre kvalitete za daljnje postupanje;**

Ured je aktivni član Egmont grupe te se čini da općenito pruža pravodobnu i korisnu pomoć drugim inozemnim uredima i u stanju je razmjenjivati podatke sa svim vrstama financijsko-obavještajnih tijela. (vidjeti Prilog br.3)

-

Dakle, procjenitelji međunarodnih tijela u procjeni cjelovitog sustava suzbijanja pranja novca u RH ne dovode u pitanje učinkovitost rada Ureda niti ga spominju kao “usko grlo” u sustavu, već naprotiv pozitivno ocjenjuju napore hrvatskog Ureda kao financijsko-obavještajne jedinice

9.3. Izvješće neovisnog stručnjaka Europske komisije (Peer Based Mission) o ulozi Ureda kao hrvatske financijsko obavještajne jedinice u borbi protiv korupcije (Poglavlje 23)

Vežano za misiju EK (Peer Based Mission od 22. do 25. siječnja 2013) u vezi poglavlja 23 (suzbijanje korupcije) neovisni stručnjak Europske komisije o ulozi Ureda za sprječavanje pranja novca u suzbijanju korupcije, kao hrvatske financijsko obavještajne jedinice, iznio je sljedeće mišljenje:

- **Ured za sprječavanje pranja novca kao hrvatska financijsko-obavještajna jedinica nema dovoljno osoblja pa su tako od 36 radnih mjesta predviđenim sistematizacijom popunjena samo 22 dok je 14 radnih mjesta još uvijek nepopunjeno.**
- **Unatoč tome, Ured kvalitetno obavlja poslove, pokazuje se da su zaposlenici rade vrlo profesionalno, kako u tehničkom, tako i operativnom smislu, da su motivirani, redovito se odazivaju obuci i općenito su vrlo dobro osposobljeni, a rukovodeće osoblje je izvanredno kvalitetno. Neovisni stručnjak Europske komisije bezrezervno zaključuje da RH na ovom području bilježi izvanredan napredak iako je potrebno uložiti još malo napora u usklađivanju s preporukama FATF objavljenima početkom 2012.g. (vidjeti Prilog br.4)**

X. AKCIJSKI PLAN ZA BORBU PROTIV PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA

10.1. Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici dana 31.01.2008. donijela Zaključak kojim se donosi Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma u sklopu pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, a radi ispunjenja mjerila za otvaranje pregovora u Poglavlju 4.- Sloboda kretanja kapitala.

Akcijski plan predviđa provedbu oko 150 mjera: zakonodavnih, institucionalnih i operativnih u cilju daljnjeg jačanja sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma u RH, putem interaktivne međuinstitucionalne suradnje 12 državnih institucija i agencija.

Vlada Republike Hrvatske zadužila je Ministarstvo financija da dva puta godišnje podnosi izvješće o napretku u provedbi Akcijskog plana, od strane svih nadležnih institucija i agencija iz sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma: Ured za sprječavanja pranja novca, Porezna uprava, Carinska uprava, Financijski inspektorat, Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Državno odvjetništvo RH, Ministarstvo unutarnjih poslova RH i Ministarstvo pravosuđa.

Ministarstvo financija je Vladi Republike Hrvatske u 2012. godini podnijelo dva izvješća o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana:

Deveto izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 20.12.2012. godine.

Osmo izvješće o provedbi aktivnosti iz Akcijskog plana je usvojeno Zaključkom Vlade Republike Hrvatske dana 05.01.2012. godine.

Europska komisija je izvijestila da je potvrđen napredak u provedbi Akcijskog plana za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma.

10.2. Obavješćivanje Europske komisije o provedbi Akcijskog plana za SPNFT

U okviru poglavlja 4. Sloboda kretanja kapitala, u dijelu koji se odnosi na sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma, Ured polugodišnje izvješćuje Europsku komisiju o provedbi Akcijskog plana za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma te na polugodišnjoj razini dostavlja statističke podatke o učinkovitosti hrvatskog sustava sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Izvješće za prvih šest mjeseci 2012. Ured je Europskoj komisiji dostavio 28. rujna 2012., a izvješće za drugih šest mjeseci 2012. godine Ured je dostavio 13. veljače 2013. godine.

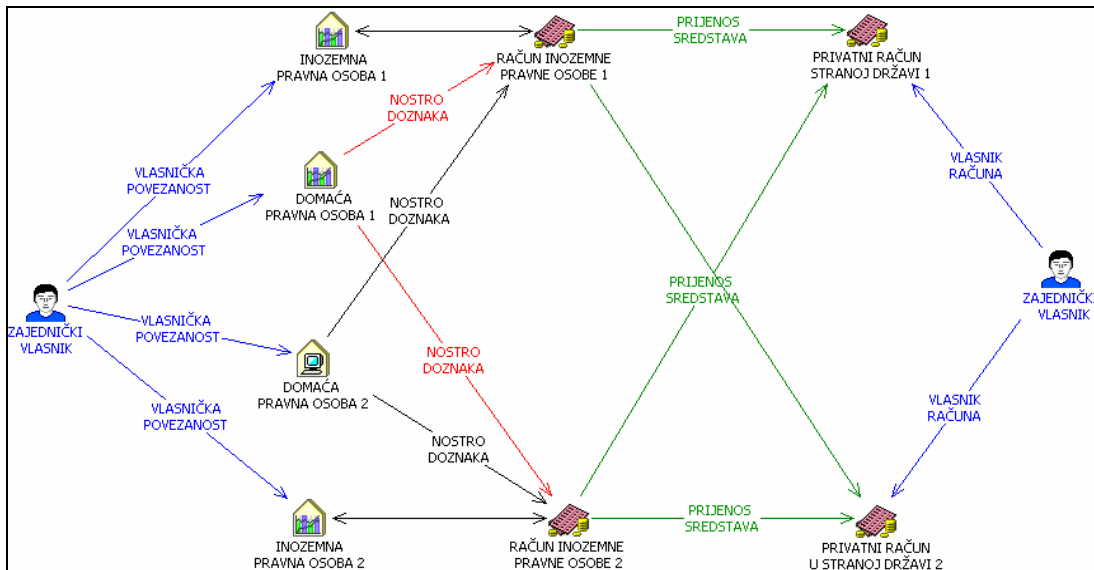
Vezano za izvješćivanje EK ista je potvrdila kako je Republika Hrvatska dostavila statističke podatke i informacije o provedbi postojećih propisa koji ukazuju na rastući trend u broju izvještavanja i presuda.

XI. SLUČAJEVI SA SUMNJOM NA PRANJE NOVCA DOSTAVLJENI OD STRANE UREDA NADLEŽNIM TIJELIMA u 2012. GODINI

U nastavku navodimo anonimne i pročišćene sažetke samo nekih karakterističnih slučajeva sa sumnjom na pranje novca koji su od strane Ureda dostavljeni nadležnim tijelima te inozemnim uredima na daljnje postupanje i procesuiranje:

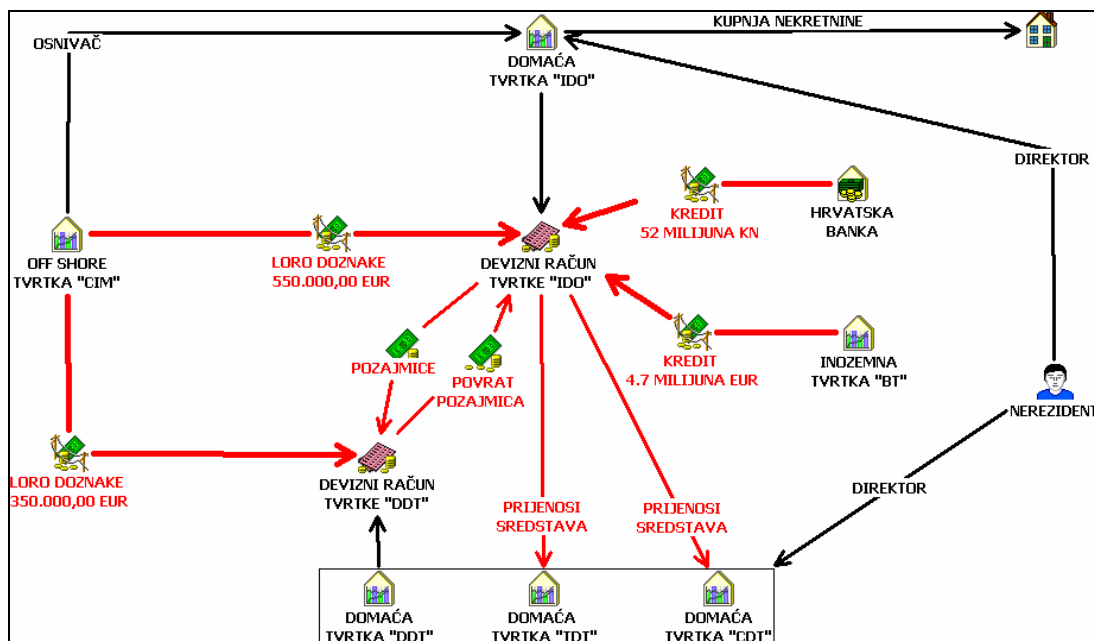
Slučaj broj 1 – sumnjive transakcije povezane s povratom kredita

Sumnjive transakcije povezane s transferom sredstava, a na ime povrata kredita, u iznosu od 15 milijuna eura, po nalogu dviju hrvatskih tvrtki u korist računa dviju inozemnih tvrtki otvorenih u banci u susjednoj državi, koja se zatim najvećim djelom transferiraju u korist računa domaće fizičke osobe otvorenog u inozemnoj banci. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje DORH-u, jer postoji sumnja da navedena sredstva su pribavljena na nezakonit način.

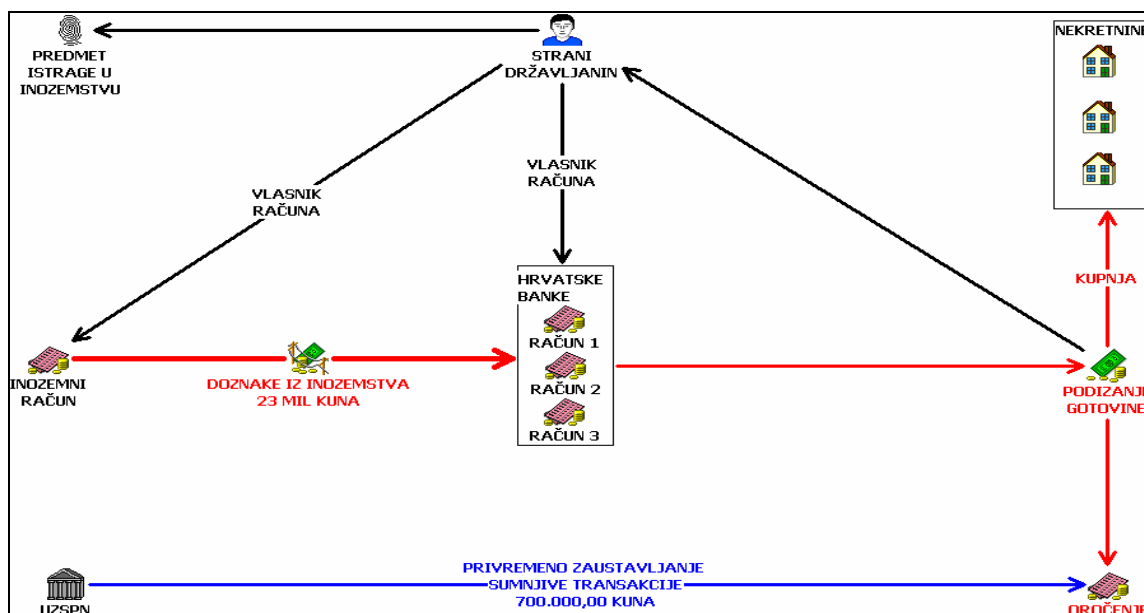
Slučaj broj 2 – sumnjive transakcije izvršene po nalogu off shore tvrtki

Sumnjive transakcije povezane s priljevom sredstava nepoznatog izvora iz off shore destinacije u korist povezanih hrvatskih tvrtki u ukupnom iznosu od 900.000,00 eura od kojih se jedan dio koristi za plaćanje kamata na kredit koji je u ranijem razdoblju hrvatska banka odobrila jednoj od predmetnih hrvatskih tvrtki a kojem je prethodila doznaka iz inozemstva u iznosu od 4.7 milijuna eura kojom je izvršena kupnja nekretnine na području R Hrvatske. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje DORH-u, jer su sudionici u ovom slučaju povezani s nezakonitim aktivnostima.

Slučaj 3 – sumnjive transakcije povezane s kupovinom nekretnina

Sumnjive transakcije povezane s priljevom sredstava iz inozemstva na račun fizičke osobe (nerezidenta) u ukupnom iznosu od 3 milijuna eura, koja ih najvećim djelom podiže u gotovini, te istovremeno kupuje nekretnine na području RH. Ured je slučaj dostavio na daljnje postupanje Policiji i DORH-u, jer postoji sumnja da navedena sredstva proizlaze iz nezakonitih aktivnosti u inozemstvu.

11.4. Slučajevi sa sumnjom na pranje novca dostavljeni od strane Ureda nadležnim tijelima

Navodimo samo neke od karakterističnih slučajeva pranja novca koji su od strane Ureda u ranijem razdoblju dostavljeni nadležnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje, i za koje su pokrenuti sudski postupci za kazneno djelo pranja novca:

- sumnjive transakcije povezane sa financijskim prijevarama u inozemstvu: u RH iz inozemstva je doznačen ukupan iznos od 960.000,00 USD na račun fizičke osobe (nerezidenta), koja potom ova sredstva prebacuje na račun domaće pravne osobe. Tijekom postupka utvrđeno je da ova sredstva proizilaze iz financijskih prijevarama u inozemstvu. Podignuta je optužnica, a potom donesena i pravomoćna presuda za kazneno djelo pranja novca, a sredstva u iznosu od 960.000,00 USD trajno oduzeta;
- sumnjive transakcije povezane s nezakonitostima pri kupoprodaji nekretnina od strane odgovornih osoba u domaćoj pravnoj osobi. Ured je sukladno zakonskim ovlastima izdao naloge za privremenu obustavu izvršenja sumnjivih transakcija u iznosu od cca 8 milijuna kuna. U tijeku je istraga koja se vodi protiv više osoba za kaznena djela zlouporabe položaja i ovlasti, te pranja novca;
- sumnjive transakcije u iznosu od 2.2 milijuna USD povezane s ubacivanjem nezakonitih sredstava u financijski sustav RH polaganjem i oročavanjem na više računa. Nezakonita sredstva potiču iz trgovine narkoticima u inozemstvu. Sredstva su bila privremeno blokirana od strane Ureda, a potom i suda. Donesena je pravomoćna presuda i trajno je oduzeto 2.2 milijuna USD;
- sumnjive transakcije povezane s plaćanjem fiktivnih usluga hrvatskih tvrtki plaćenih tvrtkama iz off shore zona u ukupnom iznosu od cca 6.5 milijuna EUR-a. Podignuta je optužnica i u tijeku je sudski postupak;
- sumnjive transakcije povezane sa poreznim utajama u inozemstvu – Ured je otkrio veći broj sumnjivih transakcija po računima fizičke osobe i s njom povezanih osoba u financijskom sustavu RH. Sredstava uključena u ovaj slučaj iznose preko 6 milijuna EUR-a. Sredstva su blokirana od strane Ureda, a potom i suda. Podignuta je optužnica i u tijeku je sudski postupak;

TRENDOVI PRANJA NOVCA I PROCJENE TEKUĆIH I BUDUĆIH OPASNOSTI OD PRANJA NOVCA U RH

U poglavlju XI. ovoga izvješća opisani su pojedinačni slučajevi sa sumnjom na pranje novca, koje slučajeve je Ured proslijedio nadležnim državnim tijelima na daljnje postupanje i procesuiranje, a koji slučajevi ukazuju na tipologije pranja novca koje se ponavljaju kroz veći broj slučajeva sa sumnjom na pranje novca.

Slijedom navedenog, u nastavku su navedeni trendovi pranja novca kao i procjena postojećih i budućih opasnosti od pranja novca u RH, a koji se temelje na zajedničkim karakteristikama slučajeva sa sumnjom na pranje novca opisanim u ovom izvješću.

Naime, prema definiciji trenda kada se tipologija ponavlja za bilo koji događaj kroz neko vremensko razdoblje to može biti klasificirano kao trend.

Analizirajući naprijed navedene slučajeve odnosno njihove pojavne oblike u odnosu na:

- sumnjive transakcije povezane sa pokušajem transfera u inozemstvo,
- sumnjive transakcije povezane sa off shore destinacijama,
- sumnjive transakcije povezane s doznakama iz/u inozemstvo,
- sumnjive transakcije povezane sa kupovinom nekretnina sredstvima koja proizilaze iz nezakonitih aktivnosti u inozemstvu,

vidljive su slijedeće zajedničke karakteristike u naprijed navedenim slučajevima:

- korištenje visokih iznosa novčanih sredstava kroz isplate gotovine radi kupovine nekretnina,
- doznake u/iz inozemstva u korist/po nalogu off shore tvrtki,
- kao osnova doznaka navode se krediti,
- korištenje pozajmica između povezanih osoba,
- pojedini sudionici zbog nezakonitih aktivnosti su predmet istraga u RH i u inozemstvu,
- korištenje novih tehnologija u provođenju transakcija,

Iz naprijed navedenih zajedničkih karakteristika pojedinih slučajeva proizilaze i procjene tekućih i budućih opasnosti od pranja novca u Republici Hrvatskoj:

- poslovanje s off shore zonama i nekooperativnim jurisdikcijama,
- da sredstva iz određenih inozemnih transfera u RH, uključujući i transfere sredstva iz off shore zona na ime kreditiranja određenih tvrtki, između ostalog i u svrhu stjecanja nekretnina, posluže za prikrivanje pravog izvora novca,
- zlouporaba pojedinih usluga i proizvoda kreditnih institucija koje omogućuju anonimnost (e-banking) – krađa identiteta, računalne prijevare i dr.

PRIJEDLOZI ZA UNAPREĐENJE SUSTAVA U SUZBIJANJU PRANJA NOVCA I FINANCIRANJA TERORIZMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Obzirom na naprijed navedene tipologije/trendove pranja novca, odnosno obzirom na procjenu tekućih i budućih opasnosti od pranja novca i financiranja terorizma u RH, i radi iznalaženja rješenja za identificirane slabosti u sustavu, a sve u cilju što učinkovitijeg odgovora svih nadležnih tijela iz sustava suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH, te sukladno i preporukama međunarodnih relevantnih tijela, potrebno je:

1. da tijela za provedbu Zakona (policija, DORH i drugi) intenziviraju postupanje po predmetima pranja novca koji su im dostavljeni od strane Ureda,
2. da pravosuđe prioritarno i žurno provodi sudske postupke u slučajevima pranja novca koji su inicirani od strane Ureda i od strane drugih nadležnih tijela,
3. da nadzorna tijela (HNB, HANFA, Porezna uprava, Financijski inspektorat, Carinska uprava) u cijelosti preuzmu proaktivnu ulogu u kontroli mjera provedbe Zakona sukladno njihovoj zakonskoj obvezi, a u suradnji s Uredom,
4. dodatno trajno kadrovsko ekipiranje, izobrazba i specijalizacija kako djelatnika Ureda, tako i djelatnika svih drugih nadležnih tijela uključenih u sustav sprječavanja i suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u RH.

ZAKLJUČAK

Polazeći od ocjena u Izvješćima Vijeća Europe (MONEYVAL) o procjeni preventivnog sustava za sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma u RH, a u okviru toga imajući u vidu i ocjene o učinkovitosti rada Ureda, kao hrvatske financijsko-obavještajne jedinice, te usporedbom ključnih pokazatelja o radu hrvatskog Ureda s istovrsnim pokazateljima o radu pojedinih stranih ureda odnosno financijsko-obavještajnih jedinica, proizlazi sljedeći zaključak:

- RH upotrebljava jednake preventivne standarde kao i države članice EU, Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma usklađen je s međunarodnim standardima (stupio je na snagu 01.01.2009.),
- RH je uspostavila preventivni model, s vodećom ulogom Ureda, kojim se sprječava zlouporaba korištenja financijskog sustava za pranje novca i financiranje terorizma,
- hrvatski Ured, kao financijsko-obavještajna jedinica, na učinkovit način obavlja svoje zadaće, sukladno Zakonu i međunarodnim standardima, što potvrđuje da je Ured u potpunosti operativan i funkcionalan u svom radu,

PREDSTOJNIK UREDA

Ivica Maros

KLASA: 470-00/13-005/1
URBROJ: 513-08-02-1/001-13-2

Dostavljeno:

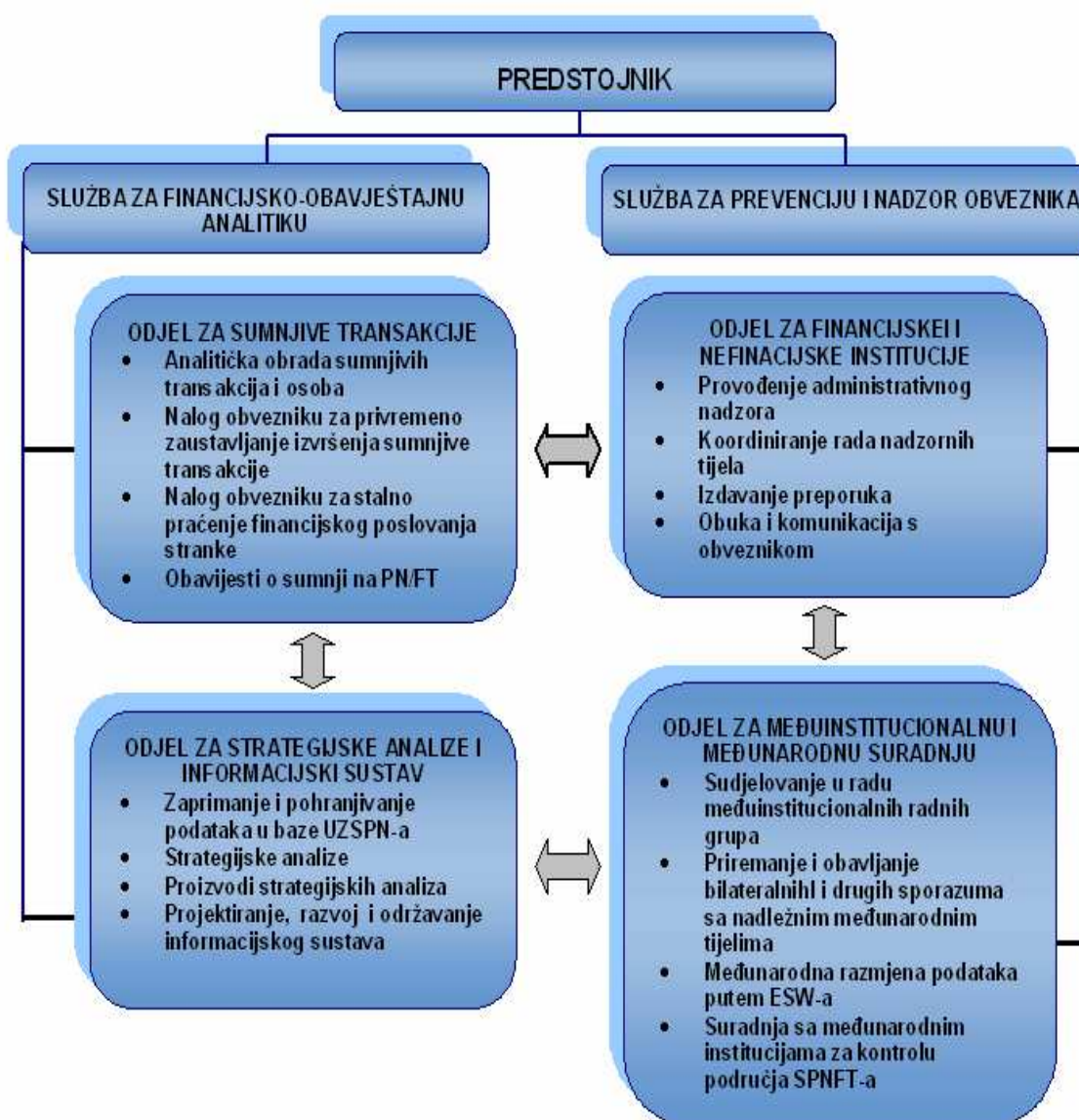
- Vladi RH (1)
- ministru financija (1)
- Uredu za sprječavanje pranja novca (2)

PRILOZI

ORGANIZACIJSKA SHEMA UREDA ZA SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA

- 1. PRIKAZ PO KONTINENTIMA MEĐUNARODNE SURADNJE HRVATSKOG UREDA SA STRANIM FINACIJSKO-OBAVJEŠTAJNIM JEDINICAMA**
- 2. ČETVRTI KRUG EVALUACIJE RH U ODNOSU NA PROVEDBU MJERA PROTIV PN/FT OD STRANE ODBORA VIJEĆA EUROPE: OCJENE MONEYVAL-A O RADU UREDA**
- 3. TREĆE IZVJEŠĆE MONEYVAL-a IZ 2008. GODINE (Strasbourg, 10. travnja 2008.): OCJENE O RADU UREDA**
- 4. IZVJEŠĆE NEOVISNOG STRUČNJAKA EUROPSKE KOMISIJE (PEER BASED MISSION) O ULOZI UREDA KAO HRVATSKE FINACIJSKO OBAVJEŠTAJNE JEDINICE U BORBI PROTIV KORUPCIJE (POGLAVLJE 23)**

ORGANIZACIJSKA SHEMA UREDA

PRIKAZ PO KONTINENTIMA MEĐUNARODNE SURADNJE HRVATSKOG UREDA SA STRANIM FINANCIJSKO-OBAVJEŠTAJNIM JEDINICAMA (FOJ) OD 01.01.-31.12.2012. GODINE

FINANCIJSKO – OBAVJEŠTAJNE JEDINICE IZ EUROPE				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU ARMENIA	1	1		1
FIU AUSTRIA	14	33	4	29
FIU BELGIUM	1	2	1	3
FIU BOSNA I HERCEGOVINA	2	18	6	18
FIU BULGARIA	1	1		
FIU CYPRUS	20	28	1	25
FIU CZECH REPUBLIC	2	7	2	7
FIU DENMARK			1	1
FIU ESTONIA	1	1		1
FIU FINLAND	1	2		2
FIU FRANCE	2	3	1	2
FIU GERMANY	12	27	2	33
FIU GIBRALTAR	3	6	1	6
FIU GREECE	2	2		2
FIU HUNGARY	1	9		5
FIU IRELAND	2	3		3
FIU ISLE OF MAN	2	3		3
FIU ITALY	22	51	1	27
FIU JERSEY	1	4	4	4
FIU KAZAKHSTAN		1	1	1
FIU KOSOVO			1	1
FIU LATVIA	4	4		3
FIU LIECHTENSTEIN	5	9	1	10
FIU LITVA	1	1		1
FIU LUXEMBOURG	2	3	1	2
FIU MACEDONIA	1	3	1	3
FIU MALTA		4	3	6
FIU MOLDAVIA	3	3		1
FIU MONTENEGRO	1	5	2	4
FIU NETHERLANDS	6	8	1	6
FIU POLAND		1	1	1
FIU PORTUGAL	1	5		5
FIU ROMANIA	1	2		3
FIU RUSSIA	17	26	2	29
FIU SERBIA	5	10	3	12
FIU SLOVAKIA	2	7	5	5
FIU SLOVENIA	24	85	21	78
FIU SPAIN	1	7	1	4
FIU SWEDEN	2	3		2
FIU SWITZERLAND	10	14	2	16
FIU TURKEY	1	1		1
FIU UKRAINE	4	5	1	8
FIU UNITED KINGDOM	8	9	1	8

AMERIKA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU ARGENTINA		2	1	3
FIU BAHAMAS				1
FIU BELIZE	4	4		1
FIU BERMUDA	3	3		6
FIU BRAZIL		1		1
FIU BRITISH VIRGIN ISLANDS	6	7		15
FIU CANADA	1	2		1
FIU CAYMAN ISLANDS	1	1		2
FIU MEXICO	1	1		2
FIU PANAMA	3	3		2
FIU ST.VINCENT I GRENADINI	2	2		3
FIU UNITED STATES	12	20		33

AFRIKA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU EGYPT	1	1		
FIU NIGERIA	1	1		1
FIU SENEGAL		1	1	1

AZIJA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU HONG KONG	1	2		3
FIU JORDAN	1	1		
FIU LEBANON	3	3		1
FIU MALAYSIA	2	3	1	1
FIU PHILIPPINES	1	1	1	1
FIU SAUDI ARABIA	1	2		2
FIU SRI LANKA		1	1	1
FIU SYRIA	1	1		
FIU UNITED ARAB EMIRATES	3	4		6

OCEANIJA				
	ZAMOLBE HRVATSKOG UREDA PREMA STRANIM FOJ - UREDIMA		ZAMOLBE STRANIH FOJ – UREDA PREMA HRVATSKOM UREDU	
	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA	ZAMOLBE ZA DOSTAVOM PODATAKA	UKUPNA KORESPONDENCIJA
FIU AUSTRALIA	1	2		3
FIU MARSHALL		1		

HRVATSKA
4th KRUG EVALUACIJE-IZRAVNA POSJETA
KLJUČNI NALAZI
-IZVOD-

Uvod

Ovo je sažetak ključnih nalaza koji su predloženi hrvatskim vlastima na kraju MONEYVAL-ovog posjeta u okviru 4. kruga evaluacije.

Tim evaluatora posjetio je Hrvatsku od 19. do 23. studenog 2012. Procjena je bila usmjerena prvenstveno na učinkovitost provedbe temeljnih, ključnih i drugih važnih Preporuka FATF-a od strane Hrvatske. Sve to će biti ponovno ocijenjeno u konačnom izvješću. Procjeniteljski tim je također ispitao primjenu svih drugih Preporuka FATF-a koje su bile u Trećem krugu evaluacije ocijenjene sa NC ili PC. Preporuke FATF-a koje su bile ocijenjene sa NC ili PC također će biti ponovno ocijenjene u konačnom izvješću.

Nacrt novog i usmjerenog akcijskog plana bit će uključen u nacrt Izvješća o 4. krugu evaluacije koji će biti dostavljen Hrvatskoj na komentiranje. Novi akcijski plan usuglasit će se s Hrvatskom tijekom usvajanja Izvješća o 4. krugu evaluacije te će pokriti područja i teme na koje je još potrebno usmjeriti pozornost.

Opći komentari napretka od 3. kruga evaluacije

Hrvatska je poduzela značajne korake kako bi otklonila nedostatke koji su identificirani u 3. krugu.

Potpisivanjem Protokola o suradnji i uspostavljanju Međuinstitucionalne radne grupe za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji je stupio na snagu 1. ožujka 2012., formiran je MIRS. Na strateškoj razini, 31. siječnja 2008., Vlada Republike Hrvatske usvojila je Akcijski plan za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma (Akcijski plan) koji je identificirao korake koje je bilo potrebno poduzeti za razvoj hrvatskog sustava SPN/FT s ciljem njegovog harmoniziranja s relevantnim međunarodnim standardima.

Novi Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (ZSPNFT) donesen je 15. srpnja 2008.g. i stupio je na snagu 1. siječnja 2009. godine. Ovaj zakon, koji se temelji na 3. direktivi EU za sprječavanje pranja novca, usmjeren je na harmoniziranje hrvatskih preventivnih mjera s relevantnim međunarodnim standardima SPN/FT. Slijedom stupanja na snagu ZSPN/FT, donesen je određeni broj specifičnih pravilnika te je poduzeta sveobuhvatna inicijativa u svezi edukacije i podizanja razine svijesti.

Uveden je određeni broj novih zakonodavnih mjera koje imaju pozitivan učinak na režim SPNFT, što uključuje:

- Zakon o osobnom identifikacijskom broju (1. siječnja 2009.);
- Zakon o igrama na sreću (1. siječnja 2010.);
- Zakon o platnom prometu (1. siječnja 2011.); i
- Zakon o elektroničkom novcu (1. siječnja 2011.).

Na institucionalnoj razini, kao dio Akcijskog plana, u srpnju 2008. usvojen je Zakon o Financijskom inspektoratu s ciljem poboljšanja pravnog okvira, a kako bi institucionalno ojačala nadzorna tijela. Kao posljedica toga autoritet i nadležnost Deviznog inspektorata je proširen te ono postaje Financijski inspektorat. Nadalje, u okviru Ministarstva unutarnjih poslova provedena je reorganizacija kriminalističke policije te je ustrojen Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (PNUSKOK) kao središnje, nacionalno tijelo za provođenje financijskih istraga.

S obzirom na kazneno pravo, u srpnju 2009. god. predstavljen je novi Zakon o kaznenom postupku te Zakon o postupku oduzimanja imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom i prekršajem koji potpuno regulira postupak utvrđivanja imovinske koristi koja potječe od počinjenja kaznenih djela, a koji je stupio na snagu 01. siječnja 2011. godine. Donesene su i dodatne izmjene i dopune Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama u studenom 2008. g. kako bi se uskladilo sa međunarodnim standardima.

Donesen je novi Kazneni zakon koji će stupiti na snagu 01 siječnja 2013.g.

Ured za sprječavanje pranja novca (FOJ): obavješćivanje o transakcijama

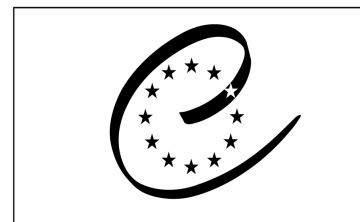
UZSPN je smješten u okviru strukture Ministarstva financija, koji kao administrativna jedinica obavlja zadatke s ciljem sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma kao Financijsko-obavještajna jedinica i kao središnja nacionalna jedinica. ZSPNFT detaljno propisuje nadležnosti Ureda za sprječavanje pranja novca. Djelatnici UZSPN- su profesionalni, dobrih vještina, motivirani i redovito educirani putem unutarnjih i vanjskih oblika obuke. UZSPN ima izravan pristup različitim bazama podataka, bazama Policije te drugim javno dostupnim bazama. To omogućuje UZSPN-u brzo i učinkovito djelovanje u provedbi svoje analitičke funkcije. UZSPN je ovlašten za provođenje administrativnog nadzora Obveznika.

UZSPN je kroz obuke i publikacije aktivan u izgradnji odnosa sa obveznicima i u podizanju njihove razine svijesti.

Učinkovitost USPNA je ojačana u usporedbi sa situacijom koja je bila prezentirana za vrijeme 3. kruga evaluacije.

UZSPN je, radi razmjene informacija, zaključio potrebne sporazume o suradnji sa Policijom i tijelima kaznenog progona.

UZSPN je član Egmont Grupe i koristi Sigurnosnu mrežu Egmonta za razmjenu informacija sa stranim Financijsko-obavještajnim jedinicama.

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

MONEYVAL
(2008) 03

Strasbourg, 10. travnja 2008.

EUROPSKI ODBOR ZA PROBLEME KRIMINALITETA
(CDPC)

ODBOR STRUČNJAKA
ZA PROCJENU MJERA ZA PROCJENU MJERA PROTIV PRANJA NOVCA
I FINANCIRANJA TERORIZMA
(MONEYVAL)

IZVJEŠĆE O TREĆEM KRUGU DETALJNE PROCJENE
HRVATSKA¹

SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA
I BORBA PROTIV FINANCIRANJA TERORIZMA
Memorandum
izradilo Tajništvo
Opća uprava za ljudska prava i pravne poslove

(izvadak iz 836 točaka Izvješća)

¹Usvojio MONEYVAL na svojoj 26. plenarnoj sjednici (Strasbourg, 31. ožujka – 4. travnja 2008.)

16. UZSPN je aktivni član Egmont grupe, a čini se da općenito pruža pravovremenu i konkretnu pomoć drugim financijskim obavještajnim jedinicama. Pred toga, raspolaže kapacitetima za razmjenu informacija sa svim vrstama financijskih obavještajnih jedinica. Izgleda da je Ured u potpunosti operativan. S obzirom na ulogu UZSPN-a u hrvatskom sustavu za sprječavanje pranja novca/financiranje terorizma, moguće je zaključiti da UZSPN zadovoljavajuće ispunjava svoje obveze. Ured učinkovito obnaša svoje osnovne odgovornosti u pogledu usmjeravanja, koordiniranja i procjenjivanja sustava obavješćivanja i analiziranja zaprimljenih obavijesti. Tužitelji i policija s kojima su se procjenitelji susreli priopćili su da su zadovoljni s ukupnim radom UZSPN-a te da su zaprimljene obavijesti dobre kvalitete za potrebe daljnjeg postupanja. Međutim, ispitivači su zamijetili da UZSPN nema vlastiti zasebni proračun. Premda se čini da to za sada ne predstavlja problem, ispitivači su mišljenja da bi zasebni proračun mogao ojačati neovisnost UZSPN-a. Veći je razlog za brigu nedostatak dostatnih i adekvatnih povratnih informacija prema obveznicima primjene mjera. UZSPN ne daje povratne informacije obveznicima primjene mjera specifične za pojedine slučajeve, nego se općenite povratne informacije prenose jednom godišnje samo bankama u vezi s predmetima koje je UZSPN otvorio na temelju obavijesti o transakcijama od konkretne banke, što uključuje tipologije i tehnike pranja novca koje se mogu pronaći u predmetima. Povratne informacije o specifičnim slučajevima (pa čak i općenite) ne prenose se u takvim prigodama, a povratne se informacije osim bankama uopće ne prenose drugim tijelima.

303. Ured igra značajnu ulogu u politici Republike Hrvatske o sprječavanju pranja novca na operativnoj i strateškoj razini, i to zajednički s Ministarstvom unutarnjih poslova i njegovim policijskim službama (posebno s Odjelom gospodarskog kriminaliteta i korupcije u okviru Uprave kriminalističke policije). Ured također dobro surađuje s drugim državnim tijelima koja imaju odgovornosti u području sprječavanja pranja novca – odnosno s policijom, Poreznom upravom, Carinskom upravom, Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske, USKOK-om i nadzornim tijelima. U članku 3., stavak 1. i 4. i članku 11., stavak 4. UZSPN-a stvara se zakonska osnova za suradnju. Međutim, ne postoji formalna procedura o takvoj suradnji. Ured aktivno sudjeluje u radu dvaju multidisciplinarnih odbora (kako se opisuju u dijelu 1.5).

324. UZSPN član je Egmont grupe od 1998. godine te aktivno sudjeluje u njezinim radnim skupinama. Ured slijedi načela Egmont grupe u pogledu razmjene podataka među financijskim obavještajnim jedinicama.

325. S obzirom na ulogu UZSPN-a u hrvatskom sustavu za sprječavanje pranja novca/financiranje terorizma, moguće je zaključiti da UZSPN zadovoljavajuće ispunjava svoje obveze. Ured učinkovito obnaša svoje osnovne odgovornosti u pogledu usmjeravanja, koordiniranja i procjenjivanja sustava obavješćivanja i analiziranja zaprimljenih obavijesti (više o promjenama u sustavu obavješćivanja nalazi se u odlomku 516.). Tužitelji i policija s kojima su se procjenitelji susreli priopćili su da su zadovoljni s ukupnim radom UZSPN-a te da su zaprimljene obavijesti dobre kvalitete za potrebe daljnjeg postupanja.

**Izveštaj stručnjaka iste razine o posjetu Hrvatskoj u vezi Poglavlja 23
(Suzbijanje korupcije)**

(Referentna šifra: JHA IND/EXP 51823)

Trajanje posjeta: od 22. do 25. siječnja 2013.

Autor izvještaja: **g. Maurizio Varanese**

Sadržaj: IZVOD IZ IZVJEŠĆA

6.7. Financijsko-obavještajna jedinica (FOJ)⁹

Financijsko-obavještajna jedinica (FOJ)

Unatoč kvalitetnom obavljanju poslova, hrvatska FOJ nema dovoljno osoblja pa su tako od 36 radnih mjesta predviđenim sistematizacijom popunjena samo 22 dok je 14 radnih mjesta još uvijek nepopunjeno. Unatoč tome, pokazuje se da su zaposlenici rade vrlo profesionalno, kako u tehničkom, tako i operativnom smislu, da su motivirani, redovito se odazivaju obuci i općenito su vrlo dobro dobro osposobljeni, a rukovodeće osoblje je izvanredno kvalitetno. U posljednje četiri godine nije bilo značajnijih promjena glede osoblja, osim u slučaju dva zaposlenika. U odgovoru na upit autora, sugovornik je izjavio da radna mjesta još nisu popunjena jer je teško pronaći visokokvalificirane ljude, a i zbog ograničenja zapošljavanja novih ljudi u državnim službama.

U ožujku 2012. g. u FOJ je izvršena unutarnja reorganizacija te ova jedinica sada uključuje:

- a. Direktora;
- b. Službu financijsko-obavještajne obrade, koja se sastoji od:
 - Odjela za sumnjive transakcije;
 - Odjela za strategijske analize i informacijski sustav;
- c. Službu za prevenciju i nadzor, koja se sastoji od:
 - Odjela za financijske i nefinancijske ustanove;
 - Odjela za međuinstitucionalnu i međunarodnu suradnju.

Hrvatski Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma uglavnom je usklađen s međunarodnim standardima² prema preporukama MONEYVAL-a (uglavnom se odnose na pridržavanje revidiranih preporuka FATF "40+IX") i s Direktivom 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005.g. o sprečavanje korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranje terorizma, zatim s Direktivom 2006/70/EZ od 1. kolovoza 2006.g. koja propisuje mjere za primjenu Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu definiranja politički izloženih osoba i tehničkih kriterija za pojednostavljenu proceduru dubinske analize klijenata te iznimaka na temelju financijske aktivnosti koje se obavljaju povremeno ili na vrlo ograničenim osnovama, te s

² FOJ razmjenjuje informacije s članovima grupe EGMONT, a također je potpisala 36 Memoranduma o razumijevanju s međunarodnim institucijama iste razine.

Konvencijom Ujedinjenih naroda protiv korupcije. Međutim, možda bi bilo dobro poraditi na izmjenama po pitanju politički izloženih osoba.

Odbor MONEYVAL³ Vijeća Europe još nije podnio Izvještaj 4. kruga ocjene mjera u Hrvatskoj predviđen za usvajanje na 42. plenarnoj sjednici MONEYVAL-a u Strasbourgu koja će se održati od 16. do 20. rujna 2013.g., a izvještaj će sadržavati konačnu ocjenu 4. kruga ocjene u odnosu na revidirane preporuke FATF-a (Skupina zemalja za financijsku akciju protiv pranja novca). Međutim, bez obzira na taj izvještaj koji tek treba biti podnesen, ovaj se autor slaže s neslužbenom ocjenom Financijsko-obavještajne jedinice – koja je izvršena na zahtjev samog autora–koja navodi na zaključak da se većina preporuka MONEYVAL-a već naveliko provodi te da se može reći da je od 40+IX FATF preporuka:

- ⇒ 37 provedeno;
- ⇒ 9 uglavnom provedeno;
- ⇒ 2 djelomično provedeno;
- ⇒ 1 nije primjenjiva zbog strukturalnih, pravnih i institucionalnih specifičnosti ove zemlje.

Tijekom 2011.g, hrvatska FOJ bila je vrlo aktivna na ovom specifičnom i osjetljivom području. Ustvari, FOJ radi na 334 STR (prijave sumnjivih transakcija) i 57.566 DTR (prijave izvršenih deviznih transakcija). Osim toga, u periodu od 3-6 mjeseci praćeno je devet bankovnih računa za svaki nalog u skladu s Člankom 62 Zakona o sprječavanju pranja novca i u četiri slučaja FOJ je autonomno blokirao izvršenje transakcije na period od 72 sata prema Članku 60 spomenutog Zakona⁴.

Što se tiče povratne informacije predviđene Člankom 82 Zakona o sprečavanju pranja novca i financiranju terorizma, uočeno je da su potrebna daljnja poboljšanja, posebice u Policiji. No, treba istaknuti da je FOJ za policiju razvila posebnu softversku aplikaciju za efikasnije slanje povratnih informacija. Do danas je taj link dobilo 44 policijska službenika PNUSKOK-a.

Autor bezrezervno zaključuje da Hrvatska na ovom području bilježi izvanredan napredak iako je potrebno uložiti još malo napora u usklađivanju s preporukama FATF objavljenima početkom 2012.g. Hrvatska bi trebala žurno posvetiti posebnu pozornost sljedećem:

- a.** unijeti izmjene i dopune Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma popunjavajući prazninu u smislu da bi se odredbe, koje se za sada odnose samo na strane politički izložene osobe (PIO) morale proširiti i na domaće PIO jer se u zakonu sada spominju samo strane PIO;
- b.** smanjiti broj tijela kojima se dostavljaju otvoreni predmeti, a koja tijela su ovlaštena za pokretanje kaznenih predmeta (npr. PNUSKOK i USKOK ili Sigurnosno-obavještajna agencija kad se radi o financiranju terorizma);
- c.** popuniti prazna radna mjesta i na taj način dodatno osnažiti i poboljšati kapacitete FOJ;
- d.** poduzeti učinkovite korake s ciljem povećanja broja STR iz nefinancijskih ustanova;
- e.** ubrzati postupak umrežavanja hrvatskih policijskih ureda u razvijene softverske aplikacije i tako osigurati povratne informacije;
- f.** ubrzano dovršiti postupak usklađivanja s preporukama 40+IX FATF.

³ Moneyval analizira primjenu međunarodnih i europskih standarda koji se odnose na borbu protiv pranja novca (PN) i financiranja terorizma (FT) te ocjenjuje stupanj usklađenosti s preporukama FATF. 40+IX.